

ВИСНОВОК

**Національного університету «Чернігівська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Попела Олександра Павловича
на тему: «Інноваційна стратегія розвитку промислових підприємств в
умовах цифровізації економіки»
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 Управління та адміністрування,
за спеціальністю 073 Менеджмент**

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науково-дослідними роботами.

Трансформація сучасного економічного простору під впливом цифрових технологій, автоматизації виробництва, розвитку штучного інтелекту та поширення концепції Індустрії 4.0 зумовлює докорінну зміну підходів до функціонування промислових підприємств. Посилення глобальної конкуренції, скорочення інноваційних циклів, підвищення вимог до гнучкості виробничих систем та ефективності управління ресурсами формують потребу у переорієнтації стратегічного розвитку підприємств на інноваційні засади. У цьому контексті інноваційна стратегія виступає системоутворюючим елементом забезпечення довгострокової конкурентоспроможності, оскільки дозволяє інтегрувати цифрові технології у виробничо-господарську діяльність, підвищувати технологічний рівень виробництва, оптимізувати бізнес-процеси та формувати нові конкурентні переваги.

Водночас для національної економіки характерним є поєднання процесів цифровізації з умовами макроекономічної нестабільності, структурних дисбалансів та необхідності відновлення промислового потенціалу, що суттєво ускладнює реалізацію інноваційних перетворень. Обмеженість інвестиційних ресурсів, недостатній рівень цифрової зрілості підприємств, наявність інституційних бар'єрів та зростання ризиків цифрової трансформації потребують формування науково обґрунтованих підходів до розроблення інноваційних стратегій розвитку. За таких умов особливої ваги набуває обґрунтування теоретико-методичних положень та поглиблення прикладних засад розробки інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки.

Дисертаційна робота виконана в межах планів науково-дослідних робіт Національного університету «Чернігівська політехніка» за такими темами: «Науково-прикладні засади реалізації державної політики розвитку підприємництва в умовах децентралізації влади» (номер державної реєстрації

0120U101816, 2020-2024 рр.), у межах якої автором поглиблено концептуальні підходи щодо обґрунтування структури інноваційно-цифрової екосистеми промислових підприємств; «Стратегічне управління підприємствами в умовах війни та післявоєнної відбудови» (номер державної реєстрації 0124U004476, 2024-2027 рр.), де автором удосконалено систематизацію інноваційних ризиків цифрової трансформації промислових підприємств.

2. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних положень та поглиблення прикладних засад розробки інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі *завдання*:

- визначити сутність інноваційної стратегії промислового підприємства;
- обґрунтувати роль цифрових технологій в інноваційному розвитку промислових підприємств;
- розширити методичні підходи до оцінки рівня інноваційного розвитку промислових підприємств;
- визначити сучасні тенденції інноваційного розвитку промислових підприємств в Україні;
- конкретизувати тренди цифрової трансформації інноваційної діяльності промислових підприємств;
- систематизувати перешкоди забезпечення стратегічного інноваційного розвитку промислових підприємств;
- описати організаційно-економічний механізм реалізації стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах цифрової економіки;
- поглибити прикладні аспекти формування інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації;
- сформулювати напрями удосконалення стратегічного інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах сучасних викликів.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Основні результати дослідження, які становлять його наукову новизну і виносяться на захист, полягають у наступному:

удосконалено:

- наукові підходи до обґрунтування типів інноваційних стратегій промислових підприємств в умовах цифрової трансформації (стратегія цифрового лідерства, стратегія еволюційної модернізації, стратегія системної цифрової трансформації, стратегія локальної цифрової трансформації), які визначені на основі аналізу доцільності використання інформаційних інновацій, наявних умов для їхнього ефективного;

– концептуальні підходи щодо обґрунтування структури інноваційно-цифрової екосистеми промислових підприємств, що було реалізовано через дослідження особливостей взаємодії інноваційної та цифрової підсистем, визначення основних суб'єктів екосистеми, її ресурсного забезпечення, основних процесів, реалізація яких дає можливість поглибити взаємодію між зазначеними суб'єктами з урахуванням їхнього внутрішнього потенціалу, забезпечити досягнення спільних цілей та підтримати інноваційний розвиток промислових підприємств;

– систематизацію інноваційних ризиків цифрової трансформації промислових підприємств, які були розподілені у дві групи: ендогенні (формується в результаті інноваційної діяльності, шляхом використання цифрових технологій) та екзогенні (виникають у зовнішньому інноваційному середовищі в результаті цифрової модернізації окремих галузей господарства, національної економіки);

– методичні положення щодо обґрунтування інноваційного потенціалу промислових підприємств, які були розширені методикою визначення інтегрального індикатора такого потенціалу, який запропоновано обчислювати через оцінку виробничої, маркетингової, операційної, інвестиційної, інтелектуальної та фінансової компонент;

набули подальшого розвитку:

– поглиблення понятійно-категоріального апарату теорії управління у частині уточнення сутності категорії «стратегія промислового підприємства», що було реалізовано через дослідження змісту дефініції «стратегія», обґрунтування особливостей економічної діяльності промислових підприємств як суб'єктів господарювання;

– теоретичні підходи до обґрунтування змісту дефініції «інноваційна стратегія промислового підприємства» через детальний розгляд змісту категорій «інновація», «інноваційний розвиток», «інноваційний потенціал» та «інноваційна стратегія»;

– класифікація видів інноваційної стратегії промислового підприємства, які були систематизовані за наступними критеріями: за рівнем активності впровадження майбутніх змін; за способом використання інновацій; за рівнем врахування потенціалу цифрових технологій; за рівнем ризику впровадження; за терміном впровадження; за рівнем гнучкості; за джерелами використання фінансових ресурсів для реалізації; за об'єктом пріоритетності розвитку;

– наукові положення щодо обґрунтування змісту поняття «інноваційно-цифрова екосистема», які були поглиблені через синтез теоретико-методологічних засад функціонування інноваційної та цифрової систем промислових підприємств, виокремлення передумов та особливостей формування такої екосистеми.

4. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій підтверджується положеннями наукових праць вітчизняних, зарубіжних учених з питань розробки стратегій інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки. Обґрунтованість одержаних результатів дослідження забезпечено використанням загальнонаукових прийомів та спеціальних методів пізнання, що базуються на економічних та споріднених з ними науками, а також методів міждисциплінарних досліджень, зокрема: контент-аналіз, метод класифікації, системний підхід, методи абстрагування та узагальнення, діаграма причинно-наслідкових зв'язків Ісікави, метод систематизації, метод групування, статистичні методи, кореляційно-регресійний аналіз, метод інтегральної оцінки, детерміністичний підхід, методи індукції та дедукції, процесний підхід, методи моделювання та стратегічного аналізу, системно-структурний підхід, графоаналітичний і табличний методи.

Аргументованість наукових положень дисертаційної роботи ґрунтується на використанні у процесі дослідження статистичної інформації, даних української та міжнародної статистики, нормативно-правових актах України.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в доведенні основних положень, викладених у дисертації, до рівня методичних розробок та практичних рекомендацій щодо обґрунтування теоретико-методичних положень та поглиблення прикладних засад розробки інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки. Результати дисертаційної роботи використовуються в діяльності: Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної військової адміністрації: враховано рекомендації щодо розробки організаційно-економічного механізму формування інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в контексті впровадження цифрових технологій при розробці стратегічних напрямів розвитку економіки регіону та Плану заходів з реалізації Стратегії сталого розвитку Чернігівської області (01.01-20/265 від 10.02.2026 р.); Чернігівської Регіональної Торгово-Промислової Палати: використано наукові положення щодо стратегем інноваційного розвитку промислових підприємств у контексті впровадження цифрових технологій та розробки організаційно-економічного механізму формування інноваційної стратегії їх розвитку при підготовці інформаційних матеріалів та заходів з підтримки бізнесу (№23/01 від 09.03.2026 р.); ТОВ «Багатопрофільне підприємство «АТІЛОС»»: враховано наукові положення щодо стратегем інноваційного розвитку промислових підприємств у контексті впровадження цифрових технологій та концептуальної моделі формування та реалізації стратегічних пріоритетів інноваційного розвитку при оновленні стратегічних

планів розвитку підприємства та впровадженні інноваційних рішень (№ 26 від 03.03.2026 р.); ТОВ «Торговий дім «ВІАТ»: з метою удосконалення стратегічних підходів до розвитку підприємства, підвищення результативності його діяльності та посилення конкурентних позицій на ринку використано запропоновані у дослідженні алгоритм вибору інноваційної стратегії розвитку підприємства та організаційно-економічний механізм формування інноваційної стратегії підприємства (№ 55 від 20.02.2026 р.); Національного університету «Чернігівська політехніка»: використано у навчальному процесі кафедри менеджменту та адміністрування при розробці методичних матеріалів, а також під час проведення лекційних та практичних занять з таких освітніх компонентів: «Маркетинговий менеджмент», «Управління бізнес-процесами організації», «Інноваційно-інвестиційна політика підприємств», «Стратегічний менеджмент» (№ 202/08-3093/ВС від 22.12.2025 р.).

6. Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати, що викладені в дисертації, оприлюднені на 8 міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки» (м. Київ, 23 листопада 2022 р.), XIII Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених і студентів «Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні» (м. Львів, 2 березня 2023 р.) XXII Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки» (м. Київ, 22 листопада 2023 р.), XIV Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2024» (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.), Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики» (м. Полтава, 6 листопада 2024 р.), XV Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2025» (м. Чернігів, 23-25 квітня 2025 р.), I Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку» (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.).

7. Повнота викладення основних наукових результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано в 15 наукових працях, серед яких: 2 статті в іноземних наукових виданнях, 1 з яких входить до міжнародної наукометричної бази SCOPUS; 5 статей у наукових фахових виданнях України, що входять до

міжнародних наукометричних баз даних; 8 праць апробаційного характеру. Загальний обсяг публікацій – 10,0 друк. арк.; особисто автору належить – 6,9 друк. арк.

Статті в іноземних наукових виданнях:

1. Tulchynska S., Popelo O., Tulchinskiy R., **Popelo O.**, Tkachenko T. Innovative Development as Determinant of Corporate Economic Security. *Oppor Chall. Sustain.* 2022. Vol. 1(1). Pp. 52-60. DOI: <https://doi.org/10.56578/ocs010106> (1,0 ум. друк. арк.). Особистий внесок: здійснено оцінку інноваційного розвитку підприємств та проаналізовано роль інновацій у забезпеченні економічної безпеки суб'єктів господарювання (0,25 ум. друк. арк.).

2. Popelo O., Shaposhnykov K., **Popelo O.**, Hrubliak O., Malysh V., Lysenko Z. The influence of digitalization on the innovative strategy of the industrial enterprises development in the context of ensuring economic security. *International Journal of Safety and Security Engineering.* 2023. Vol. 13, No. 1. Pp. 39-49. DOI: <https://doi.org/10.18280/ijssse.130105> (1,3 ум. друк. арк.). (наукометрична база: SCOPUS). Особистий внесок: досліджено вплив цифровізації на інноваційний розвиток промислових підприємств (0,25 ум. друк. арк.).

Статті в наукових фахових виданнях та виданнях, внесених до наукометричних баз даних:

3. **Попело О.**, Олифіренко І. Теоретичні засади формування інноваційної стратегії розвитку підприємств в епоху цифрових технологій. *Проблеми і перспективи економіки та управління.* 2022. № 3(31). С. 91-100. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-3\(31\)-91-100](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2022-3(31)-91-100) (1,2 ум. друк. арк.). Особистий внесок: систематизовано класифікаційні ознаки інноваційної стратегії, окреслено процес формування інноваційної стратегії розвитку підприємства в умовах поширення цифрових технологій (0,6 ум. друк. арк.).

4. Попело О. П. Організаційно-економічний механізм формування інноваційної стратегії розвитку підприємств промисловості. *Economic Synergy.* 2024. № 1. С. 8–19. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2024-1-1> (1,4 ум. друк. арк.).

5. **Попело О.**, Кривко Д. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах циркулярної економіки. *Науковий вісник Полісся.* 2024. № 1 (28). С. 458–469. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-458-469](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-458-469) (1,2 ум. друк. арк.). Особистий внесок: проаналізовано стратегіями інноваційного розвитку промислових підприємств (0,9 ум. друк. арк.).

6. Дубина М. В., **Попело О. П.** Теоретико-прикладні положення забезпечення інноваційного розвитку промислових підприємств в умовах цифрової економіки. *Успіхи і досягнення у науці.* 2025. № 2 (12). С. 542-553. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2\(12\)-542-553](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-2(12)-542-553) (1,4 ум. друк. арк.). Особистий внесок: досліджено особливості забезпечення інноваційного розвитку промислових підприємств в контексті цифровізації (1,0 ум. друк. арк.).

7. Попело О. Роль цифрових технологій в інноваційному розвитку промислового підприємства. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2025. № 2 (42). С. 250–261. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-2\(42\)-250-261](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-2(42)-250-261) (1,4 ум. друк. арк.).

Опубліковані праці апробаційного характеру:

8. Попело О. П. Роль інформаційних технологій в інноваційному розвитку промислових підприємств. Матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки» (23 лист. 2022 р.). Київ: ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2022. С. 130. (0,1 ум. друк. арк.).

9. Попело О. П. Соціально-адаптивний ресурс управління інноваційним розвитком підприємств в епоху цифровізації. *Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 207-509 (0,2 ум. друк. арк.).

10. Popelo O. Theoretical approaches to the definition of the innovative strategy. *Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні* : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів (2 березня 2023 року Україна, м. Львів). Львів, 2023. С. 329-330 (0,1 ум. друк. арк.).

11. Popelo O. P. Mechanism of the innovative strategy formation for the industry enterprises' development. *Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки* : матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції 22 листопада 2023 року. Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2023. С. 66. (0,1 ум. друк. арк.).

12. Попело О. П. Формування стратегічних орієнтирів промислових підприємств в умовах цифровізації. *Юність науки – 2024: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 217 (0,1 ум. друк. арк.).

13. Попело О. П. Стратегічні пріоритети розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації. *Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики* : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Полтава: НУПІ імені Юрія Кондратюка, 2024. С. 374-375 (0,1 ум. друк. арк.).

14. Popelo O. Types of innovative strategies. *Юність науки – 2025* : збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 23-25 квітня 2025 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 217-219 (0,2 ум. друк. арк.).

15. Попело О. П. Інноваційний розвиток промислових підприємств в умовах цифровізації. Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.) / Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва ДУІКТ. Київ, 2025. С. 127-129 (0,2 ум. друк. арк.).

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Попела Олександра Павловича на тему «Інноваційна стратегія розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки» є оригінальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що стосується актуальної проблематики і містить оригінальні підходи до розв'язання теоретичних та практичних завдань щодо розробки інноваційної стратегії розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації містять елементи наукової новизни, є повністю обґрунтовані та аргументовані і отримали відповідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях здобувача знайшли відображення всі положення дисертаційної роботи.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставлені здобувачем наукові завдання вирішені повною мірою, мету дослідження досягнуто. Роботу виконано державною мовою.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Попела О.П. відповідає спеціальності 073 Менеджмент та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), наукові публікації здобувача відповідають пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертація Попела Олександра Павловича на тему «Інноваційна стратегія розвитку промислових підприємств в умовах цифровізації економіки» може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча
д.е.н., проф.

12.05.2026

